

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Helyi Tanterve

Köznevelési típusú sportiskola
Tanulásmódszertan

**Készítette: a gimnázium
humán szakmai
munkaközössége**

2015.

Az alábbi helyi tanterv a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet Kerettanterv a köznevelési típusú sportiskola neveléséhez-oktatásához című 7. mellékletében megjelent, a tanulásmódszertan tantárgyra vonatkozóan akkreditált kerettantervi ajánlás alapján készült.

A tantárgy sajátosságai, célok, alapelvek:

A 21. század emberétől általános elvárás az élete végéig tartó tanulás. Olyan készségek, képességek kialakítása, fejlesztése a cél, amelyek alkalmassá teszik az embert az új és újabb ismeretek befogadására, a régi tudás korszerűvé tételére. Eredményesen, hatékonyan tanulni nem könnyű. A tanulásmódszertan tantárgy lehetőséget kínál annak megtanítására, hogy hogyan lehet eligazodni a tengernyi információhalmazban, hogyan lehet elválasztani a fontosat a kevésbé fontostól, a jót a rossztól, a hitelest a hiteltelentől, a lényegeset a lényegtelentől. Ehhez nagy segítséget nyújthat olyan tanulási technikák, módszerek megismerése és alkalmazása, amelyek egyaránt alkalmasak a formális és az informális ismeretszerzés megvalósításához.

A tanulás tanulása különösen fontos sportoló fiatalok számára, mivel a sportfoglaltságuk miatt jóval kevesebb szabadidővel rendelkeznek nem sportoló társaiknál. Így lényegesen kevesebb idejük marad a tanulásra, tehát feltétlenül fontos számukra a hatékony és eredményes tanulás a tudás megszerzéséért. A tanulásmódszertan tanulásának célja az is, hogy a tanulók ismerjék meg tanulási szokásaikat, képességeiket, és azok ismeretében alakítsák ki új tanulási szokásaikat, melyekkel képességeik is fejlődhetnek. Tanulják meg, gyakorolják és fejlesszék tovább tanulási technikájukat, legyenek képesek különböző tanulásszervezési formákban társaikkal együttműködni.

Az integráltan oktatott SNI-tanulókról:

Az SNI-tanulók oktatásával kapcsolatban a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a Nat és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve (a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. melléklete) szerint járunk el. A tanulásmódszertan tantárgyra vonatkozóan követjük a határozatok előírásait (pl. többletidő biztosítása, írásbeli számonkérés helyett inkább a szóbeli számonkérés biztosítása stb.).

Módszertani alapelvek:

A tanulásmódszertan tantárgy sajátos céljainak és követelményeinek teljesülése érdekében változatos módszertani elemeket alkalmazunk, hiszen a célunk, minél változatosabban, az adott tanulóra, esetlegesen adott tantárgyra vonatkozóan legyenek képesek tanulni. A rendelkezésre álló idő függvényében különböző módszerek elsajátítása (például beszélgetés, vita, érvelés, projektfeladat, egyéni, páros és csoportmunka stb.). A legfontosabb feladat a motiváció fenntartása.

A tantárgy tanítása során azzal is számolunk, hogy az elektronikus információhordozók, a világháló térhódításának és napi használatának közegében élünk. E kihívás jelentős erővel alakítja az információszerzés mindennapi gyakorlatát, új élethelyzeteket, etikai problémákat vet fel. A digitális kultúrát és a hatékony önálló tanulást egyaránt fejleszti az internet kínálta lehetőségek alkalmazása. A tanulásmódszertan tantárgy keretein belül feladat a megfelelő információk kiválasztása, rendszerezése, az információfeldolgozás etikai normáinak ismerete és alkalmazása. A gimnázium informatikai stratégiájához igazodva a digitális kompetencia hatékony fejlesztése érdekében törekszünk az IKT-eszközök alkalmazására.

Egyes témakörök megközelítése lehetőséget kínál ember és természet viszonyának morális szempontú vizsgálatára. Ezeknek a kérdéseknek a megbeszélése, tanulmányozása hozzásegíthet a természeti és a teremtett környezethez való tudatos viszony kialakításához, összhangban az Ökoiskola és a Madárbarát Iskola programok célkitűzéseivel.

Az értékelés, ellenőrzés formái, alapelvei:

Az értékelés és ellenőrzés az elsajátítási folyamat egészét magában foglalja. Az értékelés kiterjed a tanuló ismereteire és képességeire. Az önálló véleményalkotás, a problémaérzékenység, a tanultak gyakorlati alkalmazásának képessége áll az értékelés fókuszában.

Az értékelés formái:

- a diákok teljesítményének értékelése szóbeli formában;
- önálló, produktív írásbeli munka (pl. problémamegoldó vagy elemző esszé írása, projektmunka, elektronikus anyag) készítése;
- önálló szóbeli felelet (pl. kiselőadás tartása);
- pár- és csoportmunkában való részvétel (pl. disputa, vetélkedő, szerepjáték).

A tanulók értékelésének főbb szempontjai:

- aktivitás és részvétel a tanulói tevékenységek során;
- szóbeli és írásbeli feleletek, beszámolók esetében az összefüggő, követhető, logikus gondolatmenetre és árnyalt fogalmazásra való törekvés, illetve önállóság, következtetés, kérdésfelvetés;
- Egyéni és csoportos képességfejlesztő feladatok (pl. szöveges forrás-, kép-, film-, ábra-, grafikon-, diagramelemzés) megoldása.
- Projektek (pl. táblók, házi dolgozatok, egyéb digitális anyagok) egyéni vagy csoportos elkészítése.
- Tanórán kívüli információszerzés, pl. kutató- és gyűjtőmunka produktumainak bemutatása, tanulmányi kirándulásokról, múzeum-látogatásokról készült jegyzőkönyvek, élménybeszámolók tartása.

A tanulók hatékony személyiségfejlesztése, illetve a szociális kompetenciák fejlesztése érdekében támogatjuk a tanulói értékelés különböző formáit is.

A tankönyvválasztásról:

A tankönyvválasztás során a 2012. évi CXXV. törvény (a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény módosításáról) értelmében járunk el.

A tanulásmódszertan tantárgy óraszámai:

Éves óraszám: 36 óra

Heti óraszám: 1 óra

Az órák megoszlása az egyes témakörökben:

Témakör	Órakeret
Tanulási szokások Hatékony tanulási szokásrendszer kialakítása	8
Tanulási technikák Hatékony tanulási módszerek, stílusok, szokások alkalmazása	14
Tanulási formák Önismeret, együttműködés fejlesztése	9
Beszédművelés	5
ÖSSZESEN:	36

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási szokások Hatékony tanulási szokásrendszer kialakítása	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Tanulásra, tanulási motivációra, tanulási szokásokra, tanulási módszerekre vonatkozó ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Helyes tanulási szokások kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
– Énkép, önismeret. – A tanulás motivációs tényezői. – Tanulási stílusok. – A tanulás ergonómiai feltételei. – Az önálló tanulás tervezése. – A relaxáció. Reális énkép és önismeret kialakítása. A tanulás motivációs tényezőinek, a tanulási stílusoknak a megismerése. Új, hatékony tanulási szokásrendszer megvalósítása.		<i>Osztályfőnöki:</i> önismeret (énkép), a tanulás tanulása
Kulcsfogalmak	Énkép, önismeret, motiváció, ergonómia, környezeti nevelés, relaxáció, tanulási terv, teljesítménymotiváltság.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási technikák Hatékony tanulási módszerek, stílusok, szokások alkalmazása	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Ismert és alkalmazott tanulási módszerek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hatékony egyéni tanulási technika elsajátítása és alkalmazása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
– Rendszerezés. – Vázlatkészítés. – A bevésés technikája. – Skipping. – Összehasonlító elemzés. – A kérdezés technikája. – Problémamegoldó gondolkodás. – Projekt módszer. – A különböző tanulási technikák beépítése és alkalmazása a tanulási folyamatban.		
Kulcsfogalmak	Definíció, alapelv, rendszerezési technika, prezentálás, megoldási terv, alternatíva.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási formák Önismeret, együttműködés fejlesztése	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Alkalmazott tanulási módszerek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulási folyamat eredményességének optimalizálása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
– Egyéni tanulás. – Páros tanulás. – Kooperatív tanulás. – Brainstorming. – Az egyéni és társas tanulási folyamat megvalósítása.		
Kulcsfogalmak	Tanulási program, helyzetelemzés, tanulási formák, önismeret, önértékelés.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédművelés	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Helyesejtési és beszédtechnikai ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Helyes légzéstechnika és verbális artikuláció kialakítása. A tudás szabályos nyelvi kifejezőeszközökkel történő közvetítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
– Légzéstechnikai és artikulációs gyakorlatok. – Helyesejtési gyakorlatok. – Szókincsfejlesztési gyakorlatok. – Olvasási gyakorlatok. – Helyes légzéstechnika és artikuláció alkalmazása.		<i>Magyar nyelv és irodalom: olvasás, szövegalkotás, beszédtechnika.</i>
Kulcsfogalmak	Légzéstechnika, artikuláció, belégzés, visszatartás, alaplevegő, blattoló és meditatív olvasás.	

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A tanuló tanulmányi munkáját önállóan tervezi és végzi. Ismeri a tanulás motivációs tényezőit. Képes új tanulási stratégia kialakítására és alkalmazására. Képes a megtanult kommunikációs szabályok szerinti reprodukálására. Alkalmazni tudja a rendszerezési technikákat. Tud vázlatot készíteni, vázlatjelölések alkalmazásával. Kialakult rendezett írásképe. Alkalmazni tudja az adatkeresési, adatrendszerezési eljárásokat. Képes összehasonlító elemzések leírására. A tanulási folyamatban együttműködő.
--	--